

(Αυτό που κυρίως προσπαθούμε να μείνει στα παιδιά ως στοιχείο κατήχησης)

Να στηριχτούν τα παιδιά στην πίστη της Εκκλησίας μας πως ο Θεός δημιούργησε με ξεχωριστή φροντίδα τον άνθρωπο, ο οποίος όμως με την πτώση του έχασε τον Παράδεισο.

Β. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

(Μια σύντομη απεικόνιση του μαθήματος για πιο εύκολη δική μας απομνημόνευση)

- Αμαρτωλοί πλησιάζουν και ακούν τον Χριστό. Ο Χριστός καρδιογνώστης, αναφορά στην πτώση μας και την έξοδο του ανθρώπου απ' τον Παράδεισο.
- Πλούσιος, πολυτελή ρούχα, καθημερινή διασκέδαση.
- Φτωχός Λάζαρος, άρρωστος, στην πόρτα του πλουσίου, πεινασμένος, τα σκυλιά γλείφουν τις πληγές του.
- Ο Λάζαρος πεθαίνει, άγγελοι μεταφέρουν την ψυχή του στην αγκαλιά του δίκαιου Αβραάμ.
- Ο πλούσιος πεθαίνει, η ψυχή του υποφέρει στον Άδη.
- Αίτημα πλουσίου προς τον Αβραάμ να του στείλει τον Λάζαρο, απάντηση του Αβραάμ για την προηγούμενη ζωή τους και το χάσμα.
- Αίτημα πλουσίου να σταλεί ο Λάζαρος στα 5 αδέλφια του. Απάντηση Αβραάμ για τον Μωυσή και τους προφήτες.

Γ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΗΓΗΣΗ

(Μια ιδέα για τον τρόπο αφήγησης)

Πιθανές ερωτήσεις για να ξεκινήσουμε

- Μπορεί ένας εγωιστής να μοιραστεί τα αγαθά του;
- Πώς θα μπορούσε ο πλούτος ενός ανθρώπου να γίνει πηγή χαράς για τους υπολοίπους;
- Γνωρίζεις οργανισμούς ή ανθρώπους που βοηθούν τους φτωχούς;
- Φαντάσου ότι αύριο θα ταξιδέψεις με μια μικρή βάρκα: τι θα ήθελες να πάρεις μαζί σου; Τι μπορείς να πάρεις μαζί σου;

➤ **Πρόταση θεατρικής δραστηριότητας:** Ανακριτική καρέκλα

Δεν ήταν λίγες οι φορές που άνθρωποι άδικοι και αμαρτωλοί πλησίαζαν τον Χριστό για να Τον ακούσουν να μιλά. Εκείνος, που έβλεπε το βάθος της καρδιάς του κάθε πλάσματός Του, δεν έδιωχνε κανέναν μακριά Του. Μας δημιούργησε για να ζούμε στη χαρά του Παραδείσου κι από τότε που τη χάσαμε, ψάχνουμε συνεχώς με λάθος τρόπο να την ξαναβρούμε. Να, όμως, που ο Υιός του Θεού έγινε άνθρωπος, για να νικήσει την αμαρτία και τον θάνατο που ήρθαν στη ζωή μας και να μας διδάξει πώς θα μπορούμε ξανά στην αληθινή μας πατρίδα. Γι' αυτήν μιλούσε και η σημερινή παραβολή Του, παρόλο που δεν το υποψιάστηκε κανείς απ' την αρχή.

Κάποτε, είπε ο Κύριος, ζούσε ένας πλούσιος. Ντυμένος με πανάκριβα ρούχα, απολάμβανε κάθε μέρα όλα τα αγαθά και τις διασκεδάσεις στο πολυτελέστατο σπίτι του. Κάπου κοντά στην πόρτα του αρχοντικού του, όμως, βρισκόταν πεταγμένος ένας πάμφτωχος άρρωστος, που λεγόταν Λάζαρος. Πεινούσε τόσο, ώστε επιθυμούσε να χορτάσει και μόνο με τα ψίχουλα που έπεφταν απ' το τραπέζι του πλούσιου. Αλλά κανείς δεν του έδινε σημασία, εκτός απ' τα σκυλιά που τον πλησίαζαν κι έγλειφαν τις πληγές του. Έτσι, έπειτα από καιρό, ο Λάζαρος πέθανε και οι άγγελοι ανέβασαν την ψυχή του στον ουρανό, στην αγκαλιά του δίκαιου Αβραάμ.

Ήρθε κι η στιγμή που πέθανε κι ο πλούσιος. Έθαψαν το σώμα του με τιμές και μεγαλοπρέπεια, όπως ήταν φυσικό. Η ψυχή του, όμως, γεμάτη από εγωισμό και απονιά, φεύγοντας από τη γη βασανιζόταν μέσα στο σκοτάδι του θανάτου. Κάποια στιγμή, αντίκρισε από μακριά την ψυχή του Λάζαρου, που αναπαυόταν όλο χαρά στη φωτεινή αγκαλιά του δίκαιου Αβραάμ. Τότε ο πλούσιος φώναξε: “Πατέρα μου, Αβραάμ, στείλε τον Λάζαρο να βρέξει τη γλώσσα μου με το δάχτυλό του, να δροσιστώ λίγο από τη φλόγα που με κάνει τόσο να βασανίζομαι!”

Ο καημένος ο πλούσιος δεν καταλάβαινε πως η φωτιά που ένιωθε να τον ταλαιπωρεί ερχόταν από το βάθος της σκληρής καρδιάς του. “Προσπάθησε, παιδί μου, να θυμηθείς πως εσύ απόλαυσες ό,τι ήθελες στη ζωή σου, ενώ ο Λάζαρος σήκωσε με υπομονή κάθε δοκιμασία”, απάντησε ο Αβραάμ. “Γι' αυτό τώρα εσύ πονάς, ενώ εκείνος παρηγορείται. Είναι αδύνατον να σε πλησιάσουμε ή εσύ να 'ρθεις κοντά μας, γιατί μεγάλος γκρεμός μας χωρίζει!”. “Τότε στείλε τον τουλάχιστον στα πέντε αδέρφια μου στη γη, γιατί η ζωή τους είναι σαν τη δική μου! Αν αναστηθεί ένας νεκρός και τους μιλήσει, θα τον πιστέψουν!”, συνέχισε να παρακαλεί ο πλούσιος. Ήταν αδύνατον ν' αλλάξει πια και να νιώσει όσα του έλεγε ο δίκαιος πατριάρχης. Ακόμα αντιμετώπιζε τον Λάζαρο σαν ζητιάνο, που θα μπορούσε να τον στείλει όπου επιθυμούσε! Ακόμα πίστευε πως τ' αδέρφια του, σκληροί κι αυτοί σαν τον ίδιο, θα μετάνιωσαν ξαφνικά βλέποντας ένα θαύμα! Πραγματικά, δεν μπορούσε να ξεπεράσει τον γκρεμό του εγωισμού που τον χώριζε απ' τον Παράδεισο, γιατί όσο ζούσε έκλεινε τ' αυτιά του στον Λόγο του Θεού. Γι' αυτό και ο Αβραάμ του απάντησε: “Να είσαι σίγουρος, πως αν τ' αδέρφια σου δε δίνουν σημασία σε όσα δίδαξαν ο Μωυσής και οι Προφύτες, φωτισμένοι απ' το Άγιο Πνεύμα, δε θα πιστέψουν ούτε αν δουν ν' ανασταίνεται ένας νεκρός!”

Πιθανές ερωτήσεις εμπέδωσης

- Πώς ζούσε ο φτωχός Λάζαρος και πώς ο πλούσιος ;
- Ποια στοιχεία της ζωής του καθενός ξεχωρίζεις ;
- Ποιος ευθύνεται άραγε για την φτώχεια των ανθρώπων;
- «Ο πλούτος είναι προσωρινός». Τι σημαίνει άραγε αυτή η φράση;

Δ. ΣΥΝΘΗΜΑ

(Μια σύντομη πρόταση που μπορούμε να δίνουμε στα παιδιά σε τετραδιάκι κ.λπ.)

Ας μοιραζόμαστε με τους αδερφούς μας τα αγαθά που μας χαρίζει ο Θεός, ώστε να ζήσουμε μαζί Του ευτυχισμένοι στην αληθινή μας πατρίδα, τον Παράδεισο.

Ε. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

(Παράπλευρες γνώσεις που θα μπορούσαν να κερδίσουν τα παιδιά αν καλύψουμε το βασικό μας στόχο και γίνει συζήτηση)

1. Κάποιοι Πατέρες αναφέρουν ότι τα πρόσωπα της παραβολής ήταν υπαρκτά, ενώ κάποιοι ότι απλώς τα παρουσίασε ο Κύριος ως αντιπροσωπευτικά των δύο τύπων ανθρώπου που θέλει να μας περιγράψει. Αξιοσημείωτο είναι ότι το όνομα του πλούσιου δεν αναφέρεται. Έτσι συμβαίνει με όσους στηρίζουν τη ζωή τους στα υλικά αγαθά και αγνοούν τη σχέση με τον συνάνθρωπο. Κανείς δεν επιθυμεί να τους θυμάται! Κι ενώ σίγουρα ο Θεός της Αγάπης δεν τους ξεχνά ποτέ, η Εκκλησία μας δεν παύει να εύχεται για κάθε κεκοιμημένο “αιωνία η μνήμη αυτού”, για να ξυπνά μέσα μας την έγνοια και την προσευχή για όλες τις ψυχές.
2. Ο πλούσιος αναφέρεται πως φορούσε πορφύρα (πανάκριβο μάλλινο εξωτερικό ένδυμα) και βύσσο (εσωτερικό πολύτιμο λινό ρούχο) και διασκέδαζε καθημερινά με λαμπρότητα. Χαιρόταν με υπερβολή όλα τα αγαθά, χωρίς ν’ αναλογιστεί πως δεν είναι δικά του, αλλά αποτελούν δώρα του Θεού που καλείται να τα διαχειριστεί με σύνεση και αγάπη προς τον πλησίον. Η αμαρτία και αυτοκαταδίκη του δεν ήταν ο πλούτος, αλλά η εγωιστική χρήση του. Εξάλλου και ο δίκαιος Αβραάμ πλούσιος ήταν, μα έμεινε παροικιώδης η φιλοξενία και η ελεημοσύνη του.
3. Ο Λάζαρος σηκώνει τον βαρύ σταυρό της δοκιμασίας χωρίς να κατηγορεί ούτε τον Θεό, ούτε τον άκαρδο πλούσιο, στα σκαλοπάτια του οποίου βρίσκεται ριγμένος. Η ασθένεια, η φτώχεια, η έσχατη πείνα και η μοναξιά συνδυαζόμενες αποτελούν ένα δυσβάσταχτο φορτίο, που, όμως, δε στερεί από τον Λάζαρο την αγάπη και την πίστη. Γι’ αυτό και άγγελοι τον οδηγούν στην πρόγευση της Βασιλείας του Θεού, που εκφράζεται με την πατρική αγκαλιά του δίκαιου Αβραάμ. Ο πατριάρχης αυτός με τη ζωή του έδειξε ζηλευτή πίστη και αγάπη στον Θεό και στους συνανθρώπους του κι έλαβε την υπόσχεση πως οι απόγονοί του (όχι μόνο οι κατά σάρκα, αλλά και οι κατά πνεύμα, δηλαδή όλα τα μέλη της Εκκλησίας) θα είναι αμέτρητοι.
4. Ο πλούσιος αναφέρεται απλά πως “ετάφη”. Μπορεί να κηδεύτηκε με τιμές, αλλά η κατάσταση της ψυχής του είναι μαρτυρική. Πριν από την Β’ Παρουσία οι ψυχές των Αγίων έχουν μία πρόγευση της χαράς του Παραδείσου, ενώ οι ψυχές των αμετανόητων αμαρτωλών μια πρόγευση της κόλασης. Έτσι, ο πλούσιος αρχίζει να υποφέρει από τον εγωισμό και τη σκληρότητα που έδειξε κατά την επίγεια ζωή του και που τώρα πια στρέφονται εναντίον του. Τόσο βασανίζεται από την πνευματική αυτή φωτιά, που ζητά μόνο να βρέξει λίγο το δάχτυλό του ο Λάζαρος και να τον αγγίξει, για ν’ ανακουφιστεί.
5. Από την παραβολή καταλαβαίνουμε πως οι ψυχές των αμετανόητων και των δικαίων θα μπορούν να δουν οι μεν τις δε, όχι όμως και να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους. Το αγεφύρωτο χάσμα που τις χωρίζει αντανakλά την προσωπική ελευθερία μας, το αυτεξούσιο. Ότι διαλέξαμε ελεύθερα να γίνουμε (άνθρωποι αγάπης ή μίσους) αυτό αποτελεί τη μόνιμή μας κατάσταση, που κανείς δεν μπορεί ν’ αλλάξει, όσο και να το επιθυμεί. Βέβαια, στην Εκκλησία μας, αποτελούμε ένα ζωντανό Σώμα, όπου επηρεάζουμε ο ένας τον άλλον, γι’ αυτό και ξέρουμε πως με προσευχή και ελεημοσύνη μπορούμε ν’ ανακουφίσουμε τις ψυχές των κεκοιμημένων αδελφών μας. Εντύπωση, πάντως, μας κάνει ο αγαπητικός τρόπος ομιλίας του δίκαιου Αβραάμ προς τον άσπλαχνο πλούσιο. Δεν τον κατακεραυνώνει

με τις κατηγορίες που θα του άξιζαν, αλλά τον αποκαλεί “τέκνον” (ο πλούσιος, εξάλλου, τον είχε φωνάξει “πάτερ”, θεωρώντας ότι ανήκει κι αυτός στους απογόνους του). Του θυμίζει διακριτικά πόσα απόλαυσε στη γη και πόσα υπέφερε ο Λάζαρος, ώστε να συνειδητοποιήσει τη δίκαια εξέλιξη των πραγμάτων. Όλα αυτά είναι κι ένα βαρύ χτύπημα για τους υποκριτές Φαρισαίους που άκουγαν την παραβολή και που θεωρούσαν ότι μόνο η καταγωγή τους από τον Αβραάμ αρκούσε για να τους σώσει.

6. Ο πλούσιος αποδεικνύει με τραγικό τρόπο πως δεν έχει αλλάξει εσωτερικά και γι’ αυτό κανείς δεν μπορεί να τον πλησιάσει και να τον ξεκουράσει από το μαρτύριό του. Αντιμετωπίζει τον Λάζαρο σαν υπηρέτη, που ο δίκαιος Αβραάμ μπορεί να στείλει είτε στον ίδιο είτε στ’ αδέλφια του. Υπονοεί, με όσα ζητά, ότι ο Θεός δεν κάνει όσα θα ‘πρεπε για να σωθούμε (π.χ. θα μπορούσε να διατάξει μια ανάσταση απ’ τους νεκρούς, για να πειστούμε!). Κι όμως, ξέρουμε πια ότι το θαύμα δεν ωφελεί καθόλου έναν άπιστο. Πόσοι Φαρισαίοι, αλήθεια, είδαν τον τετραήμερο Λάζαρο ν’ ανασταίνεται στη Βηθανία κι αμέσως μετά συνωμότησαν για να σταυρώσουν τον Χριστό!

7. Ο Λόγος του Θεού (δηλαδή, ο Μωυσής και οι Προφήτες, συνοδευόμενοι πλέον από το Ευαγγέλιο) αποτελεί την πιο ασφαλή καθοδήγησή μας προς τη Βασιλεία του Θεού. Εδραιώνει μέσα μας την αγάπη προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο κι έτσι μας σώζει. Αν ο πλούσιος ή τ’ αδέλφια του έδιναν προσοχή στην Αγία Γραφή, θα είχαν μια τελείως διαφορετική ζωή και πορεία.

ΣΤ. ΠΙΘΑΝΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

(Δυσκολίες που συναντήσαμε στο παρελθόν και ιδέες αντιμετώπισης)

1. «Γιατί ο Θεός δεν άλλαζε την κατάσταση όσο ακόμα ζούσαν οι δύο άνθρωποι της παραβολής; Γιατί άφησε να συμβούν όλες οι δυστυχίες στον Λάζαρο κι επέτρεψε να έχει ο πλούσιος όλα τα καλά;» Συχνά τα παιδιά (όπως κι εμείς, άλλωστε) απορούν για τον τρόπο που υποφέρουν άγιοι και πιστοί άνθρωποι, ενώ ευδοκimούν και προσδεύουν οι άδικοι και οι άπιστοι. Σίγουρα, ο Θεός ξέρει καλύτερα τις καρδιές όλων μας και στέλνει τα πιο ωφέλιμα στον καθένα. Οι Άγιοι, υπομένοντας τις δοκιμασίες, υπερνικούν τις αδυναμίες τους και καθαρίζουν τις ψυχές τους από κάθε ελάχιστο πάθος που μπορεί να τους ταλαιπωρεί. Έτσι, είναι έτοιμοι για τη χαρά του Παραδείσου. Όταν ο Χριστός ξέρει ότι θα ωφεληθούμε από τη δοκιμασία, τότε την επιτρέπει. Όταν βλέπει ότι θα αγανακτήσουμε και θα γίνουμε χειρότεροι, επιλέγει άλλο τρόπο να μας βοηθήσει. Όσοι, δυστυχώς, απολαμβάνουν όσα αγαθά έχουν εγωιστικά, χάνουν την ευκαιρία να τα μοιραστούν αγαπητικά και να σωθούν. Στο έπος του 1940 οι πρόγονοί μας υπέφεραν άδικα τα πάνδεινα από την φασιστική Ιταλία, που διέθετε πλούτο και δόξα. Κι όμως, στη διάρκεια της γερμανικής Κατοχής ήρθε η ώρα της πτώσης για τους Ιταλούς, τους οποίους οι υπόδουλοι Έλληνες συχνά έκρυβαν και φρόντιζαν μεγαλόψυχα.

2. Όταν συζητάμε για τον Παράδεισο και την κόλαση, τα παιδιά ρωτούν: «Δε θέλει ο Χριστός να είμαστε όλοι στον Παράδεισο; Γιατί στέλνει κάποιους στην κόλαση και δεν τους συγχωρεί; Τί είναι η κόλαση;» Η παραβολή μας οδηγεί στο αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι όντως ο Κύριος μάς θέλει όλους στον Παράδεισο, θέλει δηλαδή να είμαστε ευτυχισμένοι μέσα στην Αγάπη Του. Αν όμως δεν ετοιμάσουμε ελεύθερα τον εαυτό μας εξασκούμενοι στην αγάπη, δεν θα μπορέσουμε να χαιρόμαστε με την παρουσία του Θεού, παρόλο που Εκείνος ήδη θα μας έχει συγχωρήσει. Τα παιδιά το κατανοούν αυτό από εμπειρίες φθονερών ή μνησικάκων συνανθρώπων τους, που όσο και να τους ζητά κανείς συγγνώμη και να τους φέρεται με καλοσύνη, εκείνοι αντιδρούν όλο και χειρότερα. Γι’ αυτό και η Αγάπη του Θεού είναι για άλλους Φως και γι’ άλλους φωτιά, για άλλους Παράδεισος και για άλλους Κόλαση. Έτσι εξηγείται κι η αγαπητική στάση του δίκαιου Αβραάμ, ο οποίος δεν κατηγορεί τον πλούσιο, αλλά προσπαθεί να τον βοηθήσει να καταλάβει για ποιο λόγο υποφέρει, πράγμα που αποδεικνύεται αδύνατον. Ο Αβραάμ μοιάζει στον Θεό που κι ο ίδιος αγάπησε και πίστεψε · αγαπά τον καταδικασμένο πλούσιο, αλλά η αγάπη του προσκρούει στον τοίχο του εγωισμού της βασανισμένης ψυχής.

3. Τέλος, σε ερωτήσεις των παιδιών για τον τόπο του θανάτου ή, αλλιώς, του «Άδη», υπάρχει ο κίνδυνος να μπερδευτούν με όσα έχουν ακούσει στη μυθολογία της Γ' Δημοτικού ή αλλού. Χρησιμοποιούμε τη λέξη «Άδης» για να περιγράψουμε την κατάσταση της πνευματικής μοναξιάς και αγωνίας που ζούσαν οι αθάνατες ψυχές των κεκοιμημένων περιμένοντας τη λύτρωση κι απελευθέρωσή τους από τον διάβολο, πριν την Ανάσταση του Κυρίου. Δεν είναι ένα συγκεκριμένο μέρος μα μια πνευματική κατάσταση. Με την ίδια λέξη συχνά εννοούμε και την κόλαση, την πνευματική, δηλαδή, επίσης κατάσταση του μαρτυρίου που ζουν οι ψυχές εξαιτίας του εγωισμού, ο οποίος δεν τις αφήνει να χαρούν την Αγάπη του Θεού.

Ζ. ΠΗΓΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ

(Απαραίτητα αγιογραφικά χωρία και βοηθητικά ερμηνευτικά έργα)

1. Κατά Λουκάν Ευαγγέλιον, ιστ' 19-31.
2. Π. Τρεμπέλα, «Υπόμνημα εις το κατά Λουκάν Ευαγγέλιον», εκδ. αδελφ. Θεολόγων «Ο Σωτήρ».
3. Μητροπολίτου Τρίκκης και Σταγών Διονυσίου, «Πατερικόν Κυριακοδρόμιον», Αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου, Ομιλία στον φτωχό Λάζαρο και στον πλούσιο.
4. Νικηφόρου Θεοτόκη, αρχιεπισκόπου Αστραχανίου και Σταυρουπόλεως, «Κυριακοδρόμιον», τόμοι Α' και Γ', έκδοσις Ιεράς Μονής Μεταμορφώσεως Σωτήρος Κουβαρά Αττικής.

Η. ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΥΜΝΟΣ

Τὴν δέησιν, ἔκχεῶ πρὸς Κύριον, καὶ αὐτῷ ἀπαγγελῶ μου τὰς θλίψεις, ὅτι
κακῶν ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ᾄδι προσήγγισε• καὶ δέομαι ὡς
Ἰωνᾶς• Ἐκ φθορᾶς ὁ Θεὸς μὲ ἀνάγαγε.

Θ. ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΤΙ ΚΑΛΑ ΤΟ ΛΕΕΙ Τ' ΑΗΔΟΝΙ (δημοτικό Θράκης)

Που 'σουν εψές λεβέντη μου
Κι αντιπροψές καλέ μου
Τι καλά το λέει τ' αηδόνι

Εψές ήμουν στους ουρανούς
Κι αντιπροψές στους Άγιους
Τι καλά ...

Τον Άγγελό μου φίλευα
Και τον Χριστό κερνούσα
Τι καλά ...

Και την κυρά την Παναγιά

Την επαρακαλούσα

Τι καλά ...

Για να μου δώσει τα κλειδιά

Κλειδιά του Παραδείσου

Τι καλά ...

Ν' ανοίξω τον Παράδεισο

Να μπω να σεργιανίσω

Τι καλά ...

Να δω που κάθονται οι φτωχοί

Πού κάθονται οι αρχοντάδες

Τι καλά ...

Ι. ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ΠΕΣ ΔΕΚΑ

Τα παιδιά της ομάδας κάθονται σε κύκλο. Ο κατηχητής δίνει σ' ένα παιδί μια μπάλα και του ζητά να πει δέκα... ονόματα, ζώα, παιχνίδια, βουνά, χώρες κλπ. Εκείνο πρέπει να προλάβει να τα πει πριν η μπάλα, που εντωμεταξύ πηγαίνει από χέρι σε χέρι, ξαναφτάσει σε αυτό. Αν τα καταφέρει, συνεχίζει με επόμενη δοκιμασία, αν όχι, τη θέση του παίρνει το επόμενο παιδί.

Αν τα καταφέρει, συνεχίζει με επόμενη δοκιμασία, αν όχι, τη θέση του παίρνει το επόμενο παιδί.

Αν τα παιδιά δυσκολεύονται πολύ να πετύχουν τον στόχο, μειώνουμε τον αριθμό των πραγμάτων που ζητάμε, μέχρι να προσαρμοστεί στις δυνατότητές τους. Νικητής είναι όποιος πέτυχε ν' απαντήσει σε περισσότερες δοκιμασίες.

